

Kultūras nozares un radošo industriju jomas nozaru ekspertu padomes darbība 2024. gadā

2024. gadā Kultūrizglītības padome [1] (KIP) pieņēmusi nozīmīgus lēmumus par jaunu profesionālās kvalifikācijas prasību (PKP) izstrādi, nozares profesionālo kvalifikāciju struktūras aktualizāciju, valsts pasūtījumu izglītības tematiskajā jomā “Mākslas” profesionālās vidējās izglītības līmenī, kā arī citiem aktuāliem jautājumiem kultūrizglītībā un radošo industriju jomā.

Pārskata periodā organizētas sešas KIP sēdes, tajā skaitā lēmumu elektroniska saskaņošana.

Informācijas apmaiņai par kultūras nozares un radošo industriju darba tirgus vajadzībām diskutēts par nozarei nozīmīgiem jautājumiem izglītības jomā, iesaistot nozares ekspertus.

Kultūras nozares un radošo industriju jomas kvalifikāciju struktūras aktualizācija

Atbilstoši noteiktajām prioritātēm kultūrizglītībā un aktualitātēm izglītībā un darba tirgū, KIP saskaņojusi (23.01.2024., 08.05.2024.) Kultūras nozares un radošo industriju jomas kvalifikāciju struktūras paplašināšanu ar profesionālām kvalifikācijām (PK) un specializācijām. Sektorā “Mūzika un skatuves māksla” 4. profesionālās kvalifikācijas līmenī (PKL) pievienota PK “Mūziķis” un specializācijas dalījumā pēc mūzikas/profesionālās izglītības instrumentu kopām, PK “Dziedātājs” un specializācijas, PK “Kormeistars”, PK “Mūzikas teorijas speciālists”, PK “Aktieris”; 6. PKL pievienota PK “Instrumentu mūziķis” un specializācijas dalījumā pēc mūzikas/profesionālās izglītības instrumentu kopām, PK “Vokālists”, PK “Diriģents”, PK “Muzikologs”, PK “Komponists”, PK “Horeogrāfs” un to specializācijas, 7. PKL pievienota PK “Mūzikas un skatuves mākslinieks”. Sektorā “Lietišķā māksla un amatniecība” 3. PKL pievienota PK “Florists”.

Pārskata periodā KIP izvērtējusi un saskaņojusi jaunas profesionālās kvalifikācijas prasības (PKP) un saskaņojusi lēmumus (08.05.2024., 20.11.2024., 05.12.2024.) iekļaut tās Kultūras nozares un radošo industriju jomas kvalifikāciju struktūrā un kvalifikāciju kartē. Sektorā “Lietišķā māksla un amatniecība” 4. PKL iekļautas PKP “Lietišķās mākslas speciālists kokapstrādē”, sektorā “Mūzika un skatuves māksla” 4. PKL – PKP “Mūziklu dziedātājs”, PKP “Dziedātājs”, 6. PKL – PKP “Mūziklu dziedātājs”, 7. PKL – PKP “Mūzikas un skatuves mākslinieks”.

Sadarbība ar augstākās izglītības iestādēm

KIP atbalstījusi augstāko izglītības iestāžu studiju programmu/ virzienu attīstības plānus atbilstoši darba tirgus vajadzībām – konceptuāli atbalstīts Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas (JVLMA) ierosinājums maģistra līmeņa profesijas standarta izstrādei mūzikas un skatuves mākslas izglītības programmu grupā ar nosaukumu “Mūzikas un skatuves mākslinieks”, kā arī profesionālās bakalaura studiju programmas “Mūzika un skatuves māksla” apakšprogrammas “Mūziklu dziedātājs” izveide.

KIP atbalstījusi arī Latvijas Kultūras akadēmijas Latvijas Kultūras koledžas (LKA LKK) un Latvijas Kultūras akadēmijas (LKA) konsolidācijas un pārvaldības izmaiņu ieviešanas projekta ietvaros īstenoto studiju programmu salāgošanu izglītības pēctecības nodrošināšanai – jaunas profesionālās studiju programmas izstrādi, kuru varēs apgūt LKA LKK īsā cikla vai pirmā cikla augstākās izglītības programmas absolventi, kā arī atbalstījusi LKA izstrādāt jaunu akadēmisku studiju programmu

skatuves mākslā ar mērķi nodrošināt studiju pēctecību LKA LKK specializācijas “Pasākumu, teātra režija un aktiera māksla” absolventiem.

Tāpat KIP atbalstījusi Latvijas Mākslas akadēmijas (LMA) jauna studiju virziena “Arhitektūra un būvniecība” izveidi un profesionālās maģistra studiju programmas arhitektūras jomā izstrādi.

JVLMA un LMA pārstāvji piedalījušies profesionālās kvalifikācijas prasību izstrādes darba grupās.

Valsts pasūtījuma noteikšana izglītības tematiskajā jomā “Mākslas” profesionālās vidējās izglītības līmenī

KIP saskaņojusi valsts pasūtījumu par izglītojamo uzņemšanas plānu Izglītības un zinātnes ministrijas (IZM), Kultūras ministrijas (KM) un pašvaldību dibinātās izglītības iestādēs izglītības tematiskajā jomā “Mākslas” profesionālās vidējās izglītības līmenī. Saskaņots (20.11.2024.) izglītojamo skaits uzņemšanai profesionālās vidējās izglītības programmās izglītības tematiskajā jomā “Mākslas” valsts budžeta vietās 2025. gadam atbilstoši izglītības iestādēm un kvalifikācijām, kā arī saskaņoti priekšlikumi par plānotajām izglītojamo skaita tendencēm valsts budžeta vietās 2026. un 2027. gadam atbilstoši izglītības iestādēm un kvalifikācijām. Priekšlikumu sagatavošanā ņemtas vērā Ekonomikas ministrijas izstrādātās darba tirgus vidēja un ilgtermiņa prognozes un tautsaimniecības vajadzības, izglītības iestāžu attīstības stratēģijas, ieguldījumus izglītības iestāžu infrastruktūras un programmu modernizācijas attīstībā, profesionālās izglītības iestāžu metodiskā darba virsvadības jomas, informācija par 2023. un 2024. gada izglītojamo uzņemšanas rezultātiem un 2024. gadā plānoto vietu skaitu, kā arī citus aspektus – tai skaitā mākslu jomas izglītojamo mācību sasniegumus valsts centralizētajos eksāmenos, profesionālās kvalifikācijas eksāmenu rezultātus, atskaitīto izglītojamo skaitu mākslu izglītības programmās. Kopumā 2025. gadā profesionālās vidējās izglītības programmās izglītības jomā “Mākslas” IZM, KM, pašvaldību un juridisku personu padotībā esošās izglītības iestādēs izglītojamo uzņemšana plānota bez būtiskām izmaiņām. KIP ieskatā izglītojamo skaita pieaugums atbalstāms, ja tiek piešķirts papildu finansējums no valsts budžeta vai pašvaldību budžeta.

KIP pieņemtie lēmumi saskaņoti Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomē (PINTSA).

[1] Saskaņā ar Profesionālās izglītības likuma 12.panta 9.daļā noteikto Kultūras nozares un radošo industriju jomas nozares ekspertu padomes funkcijas veic Kultūrizglītības padome.

KIP izveidota 2015. gadā pēc Latvijas Republikas Kultūras ministrijas iniciatīvas ar mērķi izvērtēt un sagatavot priekšlikumus par kultūrizglītības attīstību un tās tendencēm Latvijā, kā arī sekmēt valsts institūciju un nozares profesionālu sadarbību stratēģiskos jautājumos, kas saistīti ar kultūrizglītības jomu. Kopš 2022. gada 8. jūlija ar kultūras ministra un PINTSA apstiprinājumu Kultūrizglītības padome vienlaikus pilda arī nozaru ekspertu padomes funkcijas. Kultūrizglītības padomes darba koordināciju un komunikāciju veic Latvijas Nacionālais kultūras centrs.

PINTSA ir izveidota 1999. gadā kā Profesionālās izglītības sadarbības padome, lai sekmētu Ministru kabineta, darba devēju un darbinieku (arodbiedrību) organizāciju sadarbību cilvēkresursu attīstības, izglītības un nodarbinātības valsts politikas un stratēģijas izstrādes un īstenošanas jomā.